

1. Gos z jedno nogo.

Moj dedec, Bog jim daj dobro! mati, oče in jaz peljali smo se nekoč v bližnje mesto. Veličastno je vzhajalo solnce, kakor nikdar poprej — vsaj meni ne, ki sem bil to pot prvokrat „po svetu.“ Domači griči izgubili so se kmalu za nami: vozili smo se po lepi ravnini, med bogatimi žitnimi polji. Ves svet mi je bil nov. Lahko si tedaj mislite, da so se stariši in dedec naveličali odgovarjati stoterim mojim vprašanjem.

Pripeljali smo se do neke poljske vasi. Pred prvo hišo bila je kopica gosij. Nikdar prej še nisem videl teh živalij. Ni čuda torej, da sem kar strmel! Dedec so ustavili konja, da sem si natančneje pogledal gosi. Kako so bile lepe bele! In veste, kaj? Vsaka je stala na jedni nogi! Oj, kakó se je meni to čudno zdelo! Hitro sem se spomnil petelina, piščet, golobov, vrabcev in sploh perutnine, kar sem je kedaj doma videl, — a živali z jedno nogo še nisem opazil poprej!

Začel sem prositi za gos in prosil sem tako lepo, da so dali dedec vajeti očetu v roke, stopili raz voz in poklicali gospodinjo z dvorišča. Hitro sta se pobotala in žena se je zagnala med gosi, hoteč jedno vjeti. A kaj mislite! Takoj je potisnila vsaka žival še jedno nogo izpod perja in razkadle so se na vse strani, glasno gagajoč, kakor da bi bile hotele mene zasmehovati in pa — prazno gospodinjo! Bil je konec kratkega veselja in sladkega upanja. „Te z dvema nogama pa naj le bodo,“ rekel sem in peljali smo se dalje.

2. Ali se ti cvetice nič ne smilijo?

Po vrtu sva hodila z materjo. Oj, kako lep je bil naš vrt! Na gredah je bilo vse polno koristne zelenjave, ob potih pa je bila cvetica pri cvetici. Mati so imeli z njimi posebno veselje. Po vrtu sem hodel in pridno sem trgal nežne cvetke. Vsako najlepšo moral sem imeti, poprej odtrgane pa sem zametal. — Mati, ki so me opazovali nekaj časa, zmajali so z glavo in rekli: „Ali se ti cvetice nič ne smilijo? Kako veselo so cvetale in duhete Bogu na čast in nam v veselje, zdaj si jih pa potrgal in razmetal po tleh. Le glej, kako žalostno medlé in venejo; skoraj bodo morale sirote umreti!“ Takó so govorili mati, meni pa so silile solze v oči. Oj, kako me je srce bolelo! Zdelo se mi je, da slišim ihteti uboge cvetke. Pobral sem jih vestno in pritrjeval na njihovo prejšnje mesto, misleč, da se bodo zopet prirastle. Zastonj! — Od tistega dne nisem več brez potrebe trgal cvetic, in še sedaj me v srce zaboli, če vidim, kako neusmiljeno moré in zametujejo nekateri otroci te nebeske iskrice.

(Dalje prihodnjič.)

Šipek in vijolica.

(Basen.)

Prisijalo je toplo solnce in vzbudilo rajske pomlad, da je pogrnilo s svojim zelenim prtom trudno zemljo in jo okrasilo z lepim cvetjem. Kako je vse okrašeno in kako veselo pojó krilati zbori, naznanjajoči vstajenje narave! Vse čuti v sebi novo življenje ter se ga raduje.

Le šipka, rastočega tam na robu gozda, ne gane ta slovesnost. Žalostno in nejevoljno klanja svoje bodeče s pisanimi cveti okrašene veje ter se zavidno ozira na vijolico, katera ponižno raste, skrita pod njim. Obrne se toraj k smreki, stojec poleg njega, rekoč: „Glej, sosedu! Čemu mi je ves kras? Razven čebele nihče ne pride k meni, da bi si utrgal kakšen lep cvet, dasi daleč na okrog razprostiram svoje okrašene veje. A vijolic, katere nimajo nikake krasote in se potuhnjeni skrivajo v travo, vse išče in veselo trga. Pač nerazumni ljudje, ker ne vedó, kaj je prava krasota!“

„Tiho, tiho,“ odgovori šipku zelena smreka, „ne hvali svoje krasote in ne preziraj drugih rastlin. Ljudje so razumni in vedó, zakaj se te ogibljejo: pravi potuhnjenec si! Za svojim cvetjem skrivaš trnje in neusmiljeno obodeš vsacega, ki se ti približa in se te dotakne. Vijolica pa ponižno raste in razširja svoj lepo dišeči vonj. Zato jo imajo vsi tako radi. A tebe se vse ogiblje in te prezira. Le čebele priletevajo nate in ti odnašajo strd — najdražje, kar imaš. Zdaj vidiš, da se ti ne godi krivica.“ Šipek se osramočen obrne od svoje sosed.

Ponižen bodí, ne bahat,
In vsak imel te bode rad.

Rastislav Posavec.

Zadovoljni kosec.

Ko še polje krije rosa,
Reže travo moja kosa,
Ko še solnce v morji spí,
Pesem moja se glasí.

Níkdar se ne dam buditi,
Prvi čem na travnik priti;
Kosec ta je pač zaspan,
Ki vzbudi ga še le dan.

Ostra moja kosa reže
Travo, evetke, kar doseže;
Prizanašati ne zna,
Preprositi se ne da.

Níkdar nisem slabe volje,
Ne želim jedí si bolje;
Kdor se trudi in potí,
Njemu vsaka jed diší.

Kar krasí evetic planjava,
Vsaka mora dati glavo,
Naj uvel, naj svež je cvet,
Pade od kosé zadet.

Ako v vrsti češ kosit,
Uren kosec moraš biti,
Sicer zadi te pustum,
Daleč, daleč prekosim.

Solnčni žarki pa pekoči
Prepodé me zopet h koči,
V senci s svojci pokramljam,
Z južino se pokrepčam.

F. N.

